Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Učiteľ druhého stupňa základnej školy s druhou atestáciou

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy)

Požadovaný stupeň vzdelania: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Žiak	1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa žiaka 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu žiaka
2. Výchovno-vzdelávací proces	2.1 Ovládať obsah a didaktiku vyučovacích predmetov 2.2 Plánovať a projektovať vyučovanie 2.3 Realizovať vyučovanie 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky vyučovania a učenia sa žiaka
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou

A. Učiteľ druhého stupňa základnej školy s druhou atestáciou

Oblasť 1. Dieťa

Kompetencia: 1.1 Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti psychického vývinu a osobitosti žiaka príslušného vekového obdobia ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie vývinových a individuálnych charakteristík žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať individuálne charakteristiky žiaka
Preukázanie kompetencií	▪ na úrovni predmetovej komisie, v predmetoch svojej aprobácie: • analyzuje zistenia a navrhuje systémové riešenia v oblasti diagnostikovania individuálnych charakteristík žiaka, • tvorí nástroje pedagogickej diagnostiky (pozorovací hárok, škály a pod.), • skúma zmeny, ktoré priniesli navrhované riešenia a vyvodzuje všeobecné závery ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo kolegom v pedagogickej diagnostike sociálnych, morálnych a charakterových vlastností žiaka
Kompetencia: 1.2 Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať štýly učenia sa žiakov ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie faktorov učenia sa žiaka

Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať učebný štýl a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov (intaktní žiaci, žiaci so špeciálnymi potrebami) ▪ identifikovať individuálne charakteristiky žiaka
Preukázanie kompetencií	▪ na úrovni predmetovej komisie, v predmetoch svojej aprobácie: • analyzuje zistenia a navrhuje systémové riešenia v oblasti identifikácie psychologických a sociálnych faktorov učenia sa žiaka, • tvorí nástroje pedagogickej diagnostiky (pozorovací hárok, škála, didaktický test a pod.), • skúma zmeny, ktoré priniesli navrhované riešenia a vyvodzuje všeobecné závery ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo kolegom v pedagogickej diagnostike psychologických a sociálnych faktorov učenia sa žiakov
Kompetencia: 1.3 Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať odlišnosti kultúr v multikultúrnom prostredí a ich vplyv na osobnosť žiaka ▪ poznať metódy a nástroje zisťovania individuálnych charakteristík žiaka vychádzajúcich z jeho sociokultúrneho prostredia (sociálne znevýhodneného prostredia)
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať charakteristiky žiaka vyplývajúce z jeho sociokultúrneho prostredia
Preukázanie kompetencií	▪ na úrovni predmetovej komisie, v predmetoch svojej aprobácie: • analyzuje zistenia a navrhuje systémové riešenia v oblasti identifikácie psychologických a sociálnych faktorov učenia sa žiaka, • tvorí nástroje pedagogickej diagnostiky (pozorovací hárok, škála, didaktický test a pod.), • skúma zmeny, ktoré priniesli navrhované riešenia a vyvodzuje všeobecné závery

	▪ poskytuje pomoc a poradenstvo kolegom v pedagogickej diagnostike psychologických a sociálnych faktorov učenia sa žiakov

Oblasť 2. Výchovno-vzdelávacia činnosť

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah a didaktiku vyučovacích predmetov	
Požadované vedomosti	▪ mať vedomosti a zručnosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov ▪ poznať metodológiu pedagogického výskumu ▪ orientovať sa v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy ▪ poznať obsah školského vzdelávacieho programu
Požadované spôsobilosti	▪ spolupracovať na aktualizácii školského vzdelávacieho programu v príslušnej vzdelávacej oblasti ▪ vybrať obsah v súlade s požadovanými a očakávanými edukačnými cieľmi a obohacovať ho o školské a regionálne špecifiká ▪ spôsobilosť psychodidaktickej analýzy obsahu ▪ identifikovať a preskúmať spojenia vo vnútri a medzi predmetmi alebo oblasťami učebných osnov ▪ realizovať akčný výskum
Preukázanie kompetencií	▪ podieľa sa na tvorbe pedagogickej koncepcie školy, na tvorbe a aktualizácii školského vzdelávacieho programu ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo v tvorbe učebných osnov a navrhuje systémové riešenia pre učiteľov na úrovni predmetovej komisie, v predmetoch svojej aprobácie ▪ navrhuje riešenia problémov súvisiacich so zavádzaním medzipredmetových súvislostí a prierezových tém do vyučovania

Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať vyučovanie	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská plánovania a projektovania výchovno-vzdelávacej činnosti
Požadované spôsobilosti	▪ plánovať a projektovaťvýchovno-vzdelávaciu činnosť v súlade so školským vzdelávacím programom a individuálnymi potrebami žiakov ▪ vymedziť ciele učenia sa žiakov orientované na rozvoj ich kompetencií a formulovať ich v podobe učebných požiadaviek ▪ uskutočniť didaktickú analýzu učiva – rozložiť obsah učiva na základné prvky (fakty, pojmy, vzťahy, postupy) ▪ vybrať základné a rozvíjajúce učivo v kontexte s edukačnými cieľmi a individuálnymi potrebami žiakov ▪ navrhnúť učebné činnosti, úlohy pre žiakov a kritériá úspešnosti žiakov v riešení úloh v súlade s cieľmi a obsahom učiva ▪ vytvoriť individuálny výchovno-vzdelávací plán pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ využívať a vytvárať materiálne a technické zázemie výchovno-vzdelávacej činnosti ▪ akceptovať aktivitu a tvorivosť žiakov pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti
Preukázanie kompetencií	▪ navrhuje, vytvára výchovno-vzdelávacie projekty na komplexný rozvoj kompetencií, nadania žiakov ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo v tvorbe výchovno-vzdelávacích plánov a vyučovacích projektov, navrhuje systémové riešenia v oblasti o plánovania a projektovania o výchovno-vzdelávacej činnosti , predmetoch aprobácie učiteľom na úrovni predmetovej komisie, školy

Kompetencia: 2.3 Realizovať vyučovanie	
Požadované vedomosti	▪ poznať vyučovacie metódy a formy podporujúce aktívne učenie sa žiaka ▪ poznať stratégie, metódy a formy rozvíjania gramotnosti žiaka (čitateľská, finančná, informačná a pod.) ▪ poznať metódy a stratégie personálneho a sociálneho rozvoja žiaka ▪ poznať riziká sociálno-patologických javov a možnosti primárnej prevencie a nápravy
Požadované spôsobilosti	▪ vybrať a využívať vyučovanie metódy a formy vzhľadom na výchovno-vzdelávacie ciele a individuálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov ▪ riadiť učenie sa skupín a celých tried ▪ navrhnúť účinnú stratégiu pre vyučovanie žiaka so vzdelávacími, výchovnými problémami, príp. talentovaného žiaka ▪ efektívne komunikovať so žiakmi, ovplyvňovať pozitívnu klímu v triede a prostredie podnecujúce rozvoj osobnosti žiaka ▪ flexibilne zmeniť naplánovanú činnosť vzhľadom sa aktuálnu situáciu v triede ▪ rozpoznať sociálno-patologické prejavy správania sa žiakov ▪ využívať aktivitu a tvorivosť žiakov pri realizácii vyučovacej hodiny
Preukázanie kompetencií	▪ vykonáva prieskumno-analytickú činnosť, analyzuje zistenia a navrhuje systémové riešenia v oblasti realizácie výchovno-vzdelávacej činnosti voľbou účinných výchovných a vzdelávacích stratégií. na úrovni predmetovej komisie, predmetov svojej aprobácie ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo v realizácii a inováciách vyučovania a učenia sa žiakov a voľbe účinných výchovných a vzdelávacích stratégií pre učiteľov na úrovni predmetovej komisie, školy

Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky vyučovania a učenia sa žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská, spôsoby hodnotenia žiaka a ich psychodidaktické aspekty ▪ poznať metodické pokyny týkajúce sa hodnotenia a klasifikácie žiakov
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov učenia sa žiaka ▪ rozvíjať sebahodnotenie žiakov ▪ hodnotiť žiakov vzhľadom na ich vývinové a individuálne charakteristiky ▪ hodnotiť a klasifikovať žiaka bez predsudkov a stereotypov
Preukázanie kompetencií	▪ vykonáva prieskumno-analytickú činnosť, analyzuje zistenia a navrhuje systémové riešenia v oblasti hodnotenia výchovno-vzdelávacej činnosti a učebných výsledkov žiakov ▪ poskytuje pomoc a poradenstvo v plánovaní a využívaní účinných hodnotiacich stratégií pre učiteľov na úrovni predmetovej komisie, školy ▪ podieľa sa na hodnotení plnenia školského vzdelávacieho programu a navrhuje systémové riešenia vo výchovno-vzdelávacom procese

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ poznať svoje osobné dispozície, hodnoty, silné a slabé stránky a dokázať ich využiť v pedagogickej práci ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy a vzdelávania ▪ poznať systém kariérového rozvoja pedagogických zamestnancov a možnosti kariérového rastu

Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť si ciele svojho profesijného rozvoja a realizovať ich
Preukázanie kompetencií	▪ poskytuje pomoc a poradenstvo pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom pri tvorbe plánov ich profesijného rozvoja ▪ navrhuje systémové riešenia v oblasti rozvoja profesijných kompetencií pre učiteľov na úrovni predmetovej komisie, školy
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou	
Požadované vedomosti	▪ poznať poslanie a ciele pedagogickej profesie a školy ▪ poznať a rešpektovať východiská, princípy a prax profesijnej etiky
Požadované spôsobilosti	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy ▪ stotožniť s rolou facilitátora, účinne komunikovať so sociálnymi partnermi školy
Preukázanie kompetencií	▪ poskytuje pomoc a poradenstvo pedagogickým a odborným zamestnancom a podieľa sa na tvorbe projektov rozvoja školy ▪ koordinuje prípravu vzdelávania a ďalších aktivít učiteľov v oblasti programu rozvoja školy, vytvára projekty spolupráce s rôznymi partnermi